

Fortbildningsenkäten för arbetsterapeuter 2020

RESULTATREDOVISNING

Innehåll

Inledning	3
Fortbildningsenkät 2020	4
Beskrivning av respondenterna	4
Ålder, yrkeserfarenhet och arbetsgivare	4
Examensnivå	4
Befattning.....	5
Verksamhetsområden.....	6
Nöjdhet med professionsutvecklingen	9
Användande av kompetens i arbetet.....	9
Arbetsterapeuternas fortbildning.....	10
Lärande i vardagen.....	11
Deltagande i professionella nätverk på digitala plattformar	13
Akademisk fortbildning	14
Akademisk fortbildning i framtiden	15
Kurser och konferenser.....	15
Nöjdhet med fortbildning under 2019.....	18
Fortbildning i relation till professions- och legitimationsansvaret	20

Fortbildningsenkäten för arbetsterapeuter 2020
– resultatredovisning, mars 2021.
© Sveriges Arbetsterapeuter
arbetsterapeuterna.se

Inledning

Det yrkeslivslånga lärandet är nödvändigt för att arbetsterapeuter ska kunna upprätthålla eller utveckla sin kompetens i relation till den befattning man har och verksamhetens krav. I fortbildning ingår poängsatta kurser som ges av universitet och högskolor och kortare utbildningar som ges av andra kursgivare, samt kontinuerligt lärande i vardagen. Det yrkeslivslånga lärandet har bäring på den kvalitet som en verksamhet har i de tjänster man ansvarar för, till exempel att ge en god och jämlik vård.

I Sveriges Arbetsterapeuters ställningstagande Forskning, utbildning och fortbildning för ett yrkeslivslångt lärande¹ (beslutat av fullmäktige 2018) tydliggörs att fortbildning och lärande i det vardagliga arbetet behöver ingå i såväl verksamheternas uppdragsbeskrivning som budget. Tydliga verksamhetsmål i kombination med kompetensstegar för personalen behövs i relation till det livslånga lärandet. Fortbildning och lärande i vardagen bör också tas upp i verksamhets- och kvalitetsplaner med tillhörande årsredovisningar. Sveriges Arbetsterapeuter anser att alla verksamheter ska ha en plan för personalens kompetensutveckling. Chefens och arbetstagarens ansvar för det yrkeslivslånga lärandet ska vara tydligt och det ska vara ett självklart inslag i medarbetarsamtalen. Detta oavsett om verksamheten bedrivs i privat eller offentlig regi och oavsett var den finns. För att säkerställa arbetsterapeuters kompetens under arbetslivet anser förbundet att det livslånga lärandet regleras i kollektivavtal på central eller lokal nivå och/eller i det enskilda anställningsavtalet.

Sveriges Arbetsterapeuter bedömer att det yrkeslivslånga lärandet kommer att bli en allt viktigare del i arbetslivet. Behovet av fortbildning kommer att öka. Dels för att det finns ett uppdämt behov, dels för att man inom hälso- och sjukvård och omsorg möter allt fler personer med komplexa behov. Den utveckling som sker kring digitalisering och organisation kommer att ställa krav på nya kunskaper. Kraven på uppföljning och utvärdering av insatser och att bedriva ett systematiskt förbättringsarbete ökar. Det blir också allt vanligare att man arbetar som ensam arbetsterapeut i en verksamhet.

För att kunna följa medlemmarnas förutsättningar gällande yrkeslivslångt lärande har Sveriges Arbetsterapeuter vid upprepade tillfällen (2010, 2012, 2014 samt 2016) genomfört en enkätundersökning kring medlemmarnas fortbildningsläge. I denna rapport sammanställs resultatet av 2020 års fortbildningsenkät.

---

¹ <https://www.arbetsterapeuterna.se/media/1657/stallningstaganade-yrkeslivslangt-larande.pdf>

Fortbildningsenkät 2020

Fortbildningsenkäten skickades ut som en webbenkät i juni 2020 till samtliga yrkesverksamma medlemmar i Sveriges Arbetsterapeuter, förutom anställda vid universitet och högskola, sammanlagt 7960 personer. I enkäten ställdes frågor om hur medlemmarna såg på sin fortbildning under 2019. I enkäten ställdes även specifika frågor om arbetsterapeuters digitala kompetens. Svaren på dessa frågor återges inte i denna resultatrapport. Enkäten besvarades av 46 procent av de tillfrågade medlemmarna (N=3638).

Beskrivning av respondenterna

Ålder, yrkeserfarenhet och arbetsgivare

Majoriteten, 94,5 procent, av de svarande var kvinnor, 4,9 procent var män, 0,2 procent uppgav annan könsidentitet och 0,4 procent valde att inte besvara frågan. Medelåldern var 45 år, den yngsta var 22 år och den äldsta var 69 år. De svarande hade lång yrkeserfarenhet, medelvärdet var 17 år. De med kortast yrkeserfarenhet hade arbetat i mindre än 1 år och de med längst yrkeserfarenhet hade arbetat i 44 år.

Majoriteten av de svarande, 47 procent, var anställda i regionerna, 40 procent var anställda i kommunen, fyra procent hade en statlig anställning och nio procent var anställda i privata företag. Femton arbetsterapeuter var egenföretagare.

Arbetsterapeuter anställda hos privata arbetsgivare tenderade att vara yngre och ha kortare arbetslivserfarenhet än arbetsterapeuter hos andra arbetsgivare.

Tabell 1. Ålder och yrkeserfarenhet fördelat på arbetsgivare, andel i procent

	Kommun	Region	Stat	Privat	Egen-företagare
Ålder					
Medel	46	45	49	43	48
Median	47	46	49	44	48
Yrkeserfarenhet					
Medel	17	17	20	14	20
Median	16	17	19	13	17

Examensnivå

Majoriteten av de svarande, 70 procent, hade en kandidatexamen och 22 procent endast yrkesexamen i arbetsterapi. Fem procent hade en magisterexamen, två procent hade en masterexamen och en procent hade en licentiat eller doktorsexamen.

Statliga och kommunala arbetsgivare hade högst andel arbetsterapeuter utan kandidatexamen, 30 respektive 27 procent. Privata, statliga och regionala arbetsgivare hade högsta andelen arbetsterapeuter med magisterexamen, kommunala arbetsgivare

hade den lägsta andelen. Kommunerna hade även den lägsta andelen arbetsterapeuter med högre utbildning.

De flesta arbetsterapeuter med högre examen var anställda i regionerna. Två procent av de svarande hade specialistexamen.

Tabell 2. Examensnivå fördelat på arbetsgivare, andel i procent

Examensnivå	Kommun	Region	Stat	Privat	Egen-företagare
Arbetsterapeut, ej kand.	27	19	30	16	13
Arbetsterapeut, kand.	69	72	61	74	67
Magister, arbetsterapi	2	5	3	4	0
Magister, annat ämne	1	1	3	2	7
Övriga högre examensnivåer*	1	3	3	4	13

*Master- licentiat- eller doktorsexamen.

Tabell 3. Övriga högre examensnivåer fördelat på arbetsgivare och antal

	Kommun	Region	Stat	Privat	Egen-företagare
Master, arbetsterapi	9	29	1	2	1
Master, annat ämne	3	3	1	5	1
Licentiat	5	17	2	3	0
Doktor	0	1	0	3	0
Totalt	17	50	4	13	2

Befattning

Nästan alla av de svarande, 86 procent, hade befattningen leg arbetsterapeut, en procent var anställda som specialistarbetsterapeuter och 13 procent hade en anställning med annan befattning. Andelen specialistarbetsterapeuter och andelen andra befattningar var störst hos statliga arbetsgivare.

Tabell 4. Befattning fördelat på arbetsgivare i procent

Befattning	Kommun	Region	Stat	Privat	Egen-företagare
Leg arbetsterapeut	87	87	68	85	47
Specialistarbetsterapeut	<1	2	3	<1	0
Annan befattning	12	11	29	14	53

Befattningar för arbetsterapeuter med specialistexamen

Två procent hade specialistexamen i arbetsterapi (n=70). Av dessa, hade 28 procent befattningen specialist, 54 procent hade befattningen leg arbetsterapeut och 18 procent hade annan befattning. Ingen av de kommunalt anställda arbetsterapeuterna hade befattning som specialistarbetsterapeut.

Tabell 5. Befattning för arbetsterapeut med specialistexamen, fördelat på arbetsgivare, procent

Befattning	Kommun	Region	Stat	Privat	Egen-företagare	Totalt
Leg arbetsterapeut	14	35	3	3	0	54
Specialistarbetsterapeut	0	28	0	0	0	28
Annan befattning	4	12	1	1	0	18
Totalt antal specialistarbetsterapeuter	18	74	4	4	0	100

I kommunerna uppgav specialistarbetsterapeuter med annan befattning arbete som exempelvis: Utvecklare, projektledare, MAR och kommundoktorand.

I regionerna angavs Handläggare, REKO, klinisk forskare, doktorand, koordinator för kvalitetsregister, systemförvaltare.

Inom staten angavs exempelvis befattning som utvecklare/projektledare.

Inom privata sektorn angavs exempelvis befattningen psykoterapeut.

Verksamhetsområden

Det vanligaste verksamhetsområdet var somatisk hälso- och sjukvård, 17 procent arbetade inom det. Sexton procent arbetade inom äldreomsorg, 15 procent arbetade inom hemsjukvården och 12 procent arbetade inom primärvård.

I kommunerna arbetade flest arbetsterapeuter inom hemsjukvården, 36 procent. I regionerna arbetade de flesta inom somatisk hälso- och sjukvård för vuxna, 34 procent. Inom det statliga området arbetade de allra flesta med arbetsrehabilitering, 79 procent. Bland de arbetsterapeuter som hade privat anställning var det vanligaste verksamhetsområdet primärvården. Bland egenföretagarna arbetades det inom många olika områden, se tabellerna 6-10 nedan som redovisar verksamhetsområden för varje arbetsgivare.

Tabell 6. Kommunalt anställda arbetsterapeuters verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Andel i procent
Hemsjukvård	36
Äldreomsorg	34
Funktionshinderomsorg	12
Annat	4
Arbetsrehabilitering	4
Socialpsykiatri	4
Bostadsanpassning	2
Psykiatrisk hälso- och sjukvård, vuxna	1
Vuxenhabilitering	1
Hjälpmiddelsverksamhet	1
Elevhälsa	1

Exempel på andra verksamhetsområden inom kommunen är: anhörigstöd, handläggning, arbete och integration, funktionshinderpolitik.

Tabell 7. Regionalt anställda arbetsterapeuters verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Andel i procent
Somatisk hälso- och sjukvård, vuxna	34
Primärvård	19
Psykiatrisk hälso- och sjukvård, vuxna	14
Barn- och ungdomshabilitering	9
Hjälpmiddelsverksamhet	7
Vuxenhabilitering	6
Annat	3
Barn- och ungdomspsykiatri (BUP)	2
Arbetsrehabilitering	1
Hemsjukvård	1
Somatisk hälso- och sjukvård, barn (pediatrik)	1
Syn hörsel	1
Äldreomsorg	1

Exempel på andra verksamhetsområden inom regionen är: FOU, folkhälsa, företagshälsovård, systemförvaltning, ledning och styrning, handläggning och utveckling.

Tabell 8. Statligt anställda arbetsterapeuters verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Andel i procent
Arbetsrehabilitering	79
Barn- och ungdomspsykiatri (BUP)	1
Annat	20

Omfattningen av andra verksamhetsområden inom staten var ganska stor och var vitt spritt på många områden, några exempel är: arbetsförmedling, arbetsförmågeutredning, folkbokföring, bilstödsutredare, arbetsmiljö och arbetsmiljöinspektion handläggning och utveckling.

Tabell 9. Privat anställda arbetsterapeuters verksamhetsområde

Arbetsområde	Andel i procent
Primärvård	28
Äldreomsorg	19
Somatisk hälso- och sjukvård, vuxna	13
Arbetsrehabilitering	12
Psykiatrisk hälso- och sjukvård, vuxna	8
Hemsjukvård	6
Annat	4
Vuxenhabilitering	2
Hjälpmedelsverksamhet	2
Funktionshinderomsorg	2
Barn- och ungdomshabilitering	1
Barn- och ungdomspsykiatri	1
Socialpsykiatri	1
Marknadsföring/försäljning	1

Exempel på andra verksamhetsområden inom de privata företagen: företagshälsovård, forskning, hälsoinformatik, ortopedteknik, utvecklingsfrågor och pedagogik.

Tabell 10. Egenföretagares verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Andel i procent
Annat	46
Äldreomsorg	14
Arbetsrehabilitering	13
Funktionshinderomsorg	13
Psykiatrisk hälso- och sjukvård, vuxna	7
Socialpsykiatri	7

Egenföretagare angav annat verksamhetsområde i högre utsträckning än övriga.

Nöjdhet med professionsutvecklingen

Generellt sett var de svarande ganska nöjda med sin professionsutveckling efter examen, $M=4,93$ och $Md=5$. Arbetsterapeuter som hade en kommunal ($M=4,78$ och $Md=5$) eller statlig ($M=4,75$ och $Md=5$) anställning var mindre nöjda än arbetsterapeuter som var anställda i regionerna ($M=5,05$ och $Md=5$) eller privata företag ($M=5,0$ och $Md=5$). Samtliga skillnader är statistiskt säkerställda med en signifikansnivå på $p=.000$.

Det finns ett samband mellan yrkeserfarenhet och nöjdhet med sin professionsutveckling. Ju längre yrkeserfarenhet, ju nöjdare var personen med sin professionella utveckling, ($p=.000$).

Egenföretagare var i stor utsträckning nöjda med sin professionsutveckling $M= 5,86$, det kan dock noteras att det var störst andel som hade svårt att ta ställning i den gruppen, sju procent. Gruppen är för liten för att kunna inkludera i beräkning av skillnader mellan grupperna.

Tabell 11. Nöjdhet med professionsutveckling efter examen, fördelat på arbetsgivare och totalt, andel i procent

	Kommun	Region	Stat	Privat	Egen- företagare	Totalt
Inte alls	1	1	4	1	0	1
2	4	3	4	2	0	3
3	11	8	10	10	0	9
4	22	16	19	20	22	19
5	31	34	33	31	14	33
6	23	28	18	24	21	25
I mycket stor utsträckning	8	10	12	12	43	10
Vet ej/har svårt att ta ställning	3	2	5	2	7	2

Användande av kompetens i arbetet

De svarande arbetsterapeuterna använde sin kompetens i stor utsträckning i arbetet, 77 procent gjorde det i stor eller mycket stor utsträckning. Tio procent använde sin kompetens i liten utsträckning eller inte alls och 13 procent svarade varken- eller/ använde kompetensen i lagom utsträckning.

Arbetsterapeuter anställda i regionerna och i privata företag använde sin kompetens i arbetet i större utsträckning än arbetsterapeuter anställda i kommunerna och i staten. Andelen som utnyttjar sin kompetens i stor eller mycket stor utsträckning var 82 procent i regionerna såväl som i privata företag. Motsvarande andel i kommunerna var 73 procent och i staten var andelen också 73 procent. Skillnaderna är statistiskt säkerställda, ($p=.000$).

Bland egenföretagare utnyttjade 93 procent i stor eller mycket stor utsträckning sin kompetens i arbetet. Gruppen är för liten för att kunna inkludera i beräkning av skillnader mellan grupperna.

Tabell 12. I vilken utsträckning kompetens upplevs användas i arbetet, jämförelser mellan arbetsgivare, andel i procent

	Kommun	Region	Stat	Privat	Egen-företagare	Totalt
Inte alls	0	0	1	0	0	0
2	4	2	6	1	0	3
3	9	5	7	8	0	7
4	14	11	15	11	7	13
5	29	22	21	20	0	24
6	24	30	27	32	26	28
I mycket stor utsträckning	20	30	23	28	67	25

Jämförelser över tid

Inga förändringar har skett över tid, den största majoriteten använder sin kompetens i arbetet i stor eller mycket stor utsträckning under alla åren.

Tabell 13. I vilken utsträckning kompetensen används i arbetet, förändring över tid, andel i procent

I vilken utsträckning kompetensen används i arbetet, förändring över tid, andelar i procent			
	-	I normal utsträckning	+
2019	10	13	77
2013	7	12	79
2009	7	14	79

Arbetsterapeuternas fortbildning

Under 2019 hade en hög andel av de svarande arbetsterapeuterna, 95 procent, haft utvecklingssamtal med sin chef. Av dessa fick 30 procent en fortbildningsplan fastställd och 12 procent uppgav att fortbildningsbehovet inte alls diskuterades under utvecklingssamtalet. Arbetsterapeuter som var anställda i kommunerna fick i lägst utsträckning en fortbildningsplan fastställd, 19 procent, de som var anställda i regionerna fick i störst utsträckning en fortbildningsplan fastställd, 40 procent. Skillnaden mellan kommuner och regioner är statistiskt säkerställd, ($p=.000$).

Tabell 14. Utvecklingssamtal och fastställd fortbildningsplan fördelat på arbetsgivare, andel i procent

	Kommun	Region	Stat	Privat	Alla
Hade utvecklingssamtal och fastställde fortbildningsplan	19	40	23	24	30
Hade utvecklingssamtal men fastställde ingen fortbildningsplan	60	48	51	50	53
Hade utvecklingssamtal men fortbildningsbehov diskuterades ej	15	8	23	13	12
Hade ej utvecklingscentral	6	4	3	13	5

Jämförelse över tid

Andelen som haft utvecklingssamtal har ökat 10 procent jämfört med både 2013 och 2009. Vid de två tidigare undersökningarna var andelen som haft utvecklingssamtal 85 procent.

Andelen som fick en fortbildningsplan fastställd har minskat med 17 procent sedan 2013. Över en 10-årsperiod är minskningen 10 procent, 2009 fick 40 procent en fortbildningsplan fastställd.

Lärande i vardagen

På frågan om det fanns en kultur och ett klimat som uppmuntrade till lärande i vardagen på arbetsplatsen svarade 54 procent att det fanns till viss del. Trettioen procent ansåg att det fanns ett sådant klimat och elva procent svarade nej.

Arbeterapeuter som arbetade i regionerna och i privata företag ansåg i störst utsträckning att arbetsplatsen hade ett klimat som uppmuntrade till lärande i vardagen, 37 procent respektive 36 procent. Andelen som i störst utsträckning ansåg att det *inte* fanns något klimat för eget lärande i vardagen arbetade i stat och kommun, 16 procent respektive 13 procent. Skillnaderna mellan arbetsgivarna är statistiskt säkerställda ($p=.000$).

Tabell 15. Om det på arbetsplatsen finns en kultur/klimat som uppmuntrar till lärande i vardagen, totalt och fördelat på arbetsgivare i procent.

	Kommun	Region	Stat	Privat	Totalt
Ja	25	37	15	36	31
Ja, till viss del	59	51	62	50	54
Nej	13	8	16	9	11
Har svårt att ta ställning	3	4	7	5	4

Jämförelse över tid

Frågan har omformulerats i år. I de tidigare enkäterna har förbundet frågat om chefen uppmuntrar till fortbildning. 2009 uppgav 44 procent att de hade en chef som gjorde det och 2013 var det 47 procent som tyckte det.

Trettio procent av arbetsterapeuterna uppgav att de inte hade regelbunden tid avsatt för eget lärande i vardagen, det skedde när det fanns tid och tillfälle, 19 procent uppgav att de hade tid för eget lärande varje månad och sju procent uppgav att de aldrig hade tid för eget lärande i vardagen.

Kommunalt och statligt anställda arbetsterapeuter hade de största andelarna som sällan hade tid till lärande i vardagen, 35 procent respektive 34 procent jämfört med andra arbetsgivare. Regionalt och statligt anställda var de som till största andelen hade regelbunden tid avsatt för eget lärande varje månad. Skillnaderna är statistiskt säkerställda ($p=.000$).

Tabell 16. Regelbunden tid för eget lärande fördelat på arbetsgivare i procent

Frekvens	Kommun	Region	Stat	Privat	Totalt
Varje vecka	7	9	9	7	8
Varje månad	15	24	22	15	19
Ca 5-6 gånger/år	12	14	10	12	13
Ca 3-4 gånger/år	12	13	12	15	13
1-2 gånger/år	12	9	14	9	10
Sällan, när tid & tillfälle ges	34	26	30	35	30
Aldrig, det finns inte tid	8	5	3	7	7

Det vanligaste var 15-60 minuter eller 1-2 timmar per lärande tillfälle, andelen var 29 procent för båda. Tjugosex procent hade svårt att ta ställning till hur mycket tid de hade per lärtillfälle. Ju mer sällan de hade möjlighet för eget lärande, desto svårare hade de att ta ställning till tiden vid varje tillfälle. Sambandet är statistiskt säkerställt ($p=.000$).

Tabell 17. Genomsnittlig tid för eget lärande vid varje tillfälle, fördelat på arbetsgivare i procent

Tid	Kommun	Region	Stat	Privat	Totalt
15-60 min	27	31	20	29	29
1-2 timmar	28	31	29	26	29
2-3 timmar	11	10	10	12	10
3 timmar eller mer	4	7	10	4	6
Har svårt att ta ställning	30	21	31	29	26

Arbetsterapeuter som var anställda i regionerna hade bäst tillgång till de redskap som behövs för att kunna uppdatera och söka ny kunskap, här uppgav 40 procent det. Arbetsterapeuterna i kommunerna hade sämst tillgång till dessa redskap, endast 14 procent uppgav det. Skillnaden mellan regioner och kommuner är statistiskt säkerställd, ($p=.000$).

Tabell 18. Tillgång till de redskap som behövs för att uppdatera och söka ny kunskap fördelat på arbetsgivare i procent

	Kommun	Region	Stat	Privat	Totalt
Ja	14	40	19	20	27
Ja, till viss del	50	47	48	48	48
Nej	29	7	25	25	18
Har svårt att ta ställning	7	6	8	7	7

Nästan en tredjedel, 31 procent, av arbetsterapeuterna hade möjlighet att konsultera eller samråda med en kollega på arbetsplatsen och inom verksamhetsområdet. Arton procent hade till viss del samma möjlighet. Drygt en fjärdedel, 26 procent, hade möjlighet till att konsultera eller samråda med en kollega utifrån behov, oavsett arbetsplats och verksamhetsområde. Sexton procent kunde göra det till viss del. Jämfört med andra arbetsgivare hade privat anställda arbetsterapeuter sämst möjligheter till att samråda eller konsultera med en annan kollega, 16 procent svarade nej på frågan. Skillnaden är statistiskt säkerställd ($p=.000$).

Tabell 19. Möjlighet till samråd och konsultation med kollega totalt och fördelat på arbetsgivare i procent

	Kommun	Region	Stat	Privat	Totalt
Ja, på arbetsplatsen & inom verksamhetsområdet	28	34	33	25	31
Ja, med de jag behöver, oavsett arbetsplats & verksamhetsområde	23	29	25	22	26
Till viss del, på arbetsplatsen & inom verksamhetsområdet	20	17	23	17	18
Till viss del, oavsett arbetsplats & verksamhetsområde	16	11	12	16	14
Nej	11	7	6	16	9
Vet ej, har inte haft behov	2	2	1	4	2

Deltagande i professionella nätverk på digitala plattformar

De flesta arbetsterapeuter, 65 %, svarade att de till viss del deltog i professionella nätverk och forum på digitala plattformar. Endast 6 procent svarade ja på frågan om deltagande i professionella nätverk och 29 procent svarade nej.

Den vanligaste anledningen till att delta i digitala professionella nätverk och forum var för att få och ge råd och tips, 67 procent. Sextiofem procent uppgav att man använde digitala nätverk för att man ville hålla sig uppdaterad och ta del av nya metoder och insatser i relation till professionsutövningen. En nästan lika stor andel, 61 procent, deltog i digitala nätverk för att få en uppfattning om vad som är på gång.

Fyrtiotre procent deltog i nätverken för sitt lärande och en procent deltog av annan anledning.

Tabell 20. Deltagande i professionella nätverk och forum på digitala plattformar och sociala medier, andel i procent

	Kommun	Region	Stat	Privat	Totalt
Ja	5	6	5	7	6
Ja, till viss del	64	67	60	66	65
Nej	31	27	35	27	29

Tabell 21. Anledningen till att de deltar i professionella nätverk och forum på digitala plattformar fördelat på arbetsgivare, andel i procent*.

	Kommun	Region	Stat	Privat	Totalt
För att få en uppfattning om vad som är på gång	59	62	61	60	61
För att kunna ta del av och ge råd och tips från kollegor som arbetar inom samma område	67	69	72	62	67
För att kunna delta i debatten	15	12	17	11	12
För att hålla mig uppdaterad och ta del av nya metoder och insatser i relation till min professionsutövning	62	66	64	67	65
För att utveckla min kompetens tillsammans med andra i lärande nätverk inom ramen för min professionsövning	41	45	40	40	43
Annan anledning	1	1	1	2	1

*Mer än ett svarsalternativ var möjligt.

Akademisk fortbildning

Totalt, hade 13 procent av arbetsterapeuterna deltagit i akademisk fortbildning under 2019. Arbetsterapeuter som var anställda i regionerna deltog i akademisk fortbildning i större utsträckning, jämfört arbetsterapeuter med andra arbetsgivare, se tabell nedan. Skillnaden är statistiskt säkerställd ($p=0.000$). Av de som deltagit i akademisk fortbildning, läste 46 procent kurser inom arbetsterapi och 54 procent läste kurser i annat ämne. De allra flesta, 94 %, studerade på deltid.

Tabell 22. Arbetsterapeuter som deltagit i akademisk fortbildning, fördelat på arbetsgivare, andel i procent

	Kommun	Region	Stat	Privat	Totalt
Akademisk fortbildning	25	61	2	11	13
Fördelning på typ av kurs i procent*:					
Arbetsterapi	43	49	46	41	46
Annat ämne	57	44	73	47	49

*Det var möjligt med mer än ett svar.

I de fall där det var aktuellt, ersatte arbetsgivaren 59 procent av de arbetsterapeuter som läste kurser inom arbetsterapi för förlorad arbetsinkomst. Bland de som läste kurser i annat ämne fick 52 procent ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Tabell 23. Ekonomisk ersättning vid akademisk fortbildning, andel i procent

Kursområde	Arbetsgivaren	Annan finansär	Av mig själv	Blandat	Ej aktuellt
Arbetsterapi					
Förlorad arbetsinkomst	59	1	20	11	9
Avgifter	23	1	15	1	60
Resekostnader	27	1	30	1	41
Boendekostnader/övernattning	13	2	16	0	69
Litteraturkostnader	30	1	45	10	14
Annat ämne					
Förlorad arbetsinkomst	52	2	21	7	18
Avgifter	30	2	13	0	60
Resekostnader	29	1	27	2	41
Boendekostnader/övernattning	14	1	12	0	72
Litteraturkostnader	36	1	38	8	18

Akademisk fortbildning i framtiden

Sextiofyra procent av arbetsterapeuterna skulle vilja ta ytterligare någon akademisk examen i framtiden om möjligheten fanns. Av dessa ville:

13 procent (n=299) ta en kandidatexamen, 149 i arbetsterapi och 152 i annat ämne.

36 procent (n=822) ta en magisterexamen, 659 i arbetsterapi och 169 i annat ämne

22 procent (n=491) ta en masterexamen, 376 i arbetsterapi och 491 i annat ämne

5 procent (n=115) ta en doktorsexamen.

21 procent (n=528) ville ta en specialistexamen i arbetsterapi.

Kurser och konferenser

Majoriteten av arbetsterapeuterna, 76 procent, fick fortbildning genom deltagande i kurser och konferenser under 2019. Av de arbetsterapeuter som fick fortbildning var 48 procent anställda i regionerna, 40 procent i kommunerna, 3 procent hade statlig arbetsgivare och 9 procent arbetade i privata företag.

Av de arbetsterapeuter som fick fortbildning i form av kurser och konferenser, deltog 68 procent i fortbildning riktad mot verksamhetens behov, exempelvis om rutiner, system, lagar och förordningar. Femtiosju procent deltog i fortbildning inom annat ämne och 45 procent hade fått fortbildning inom arbetsterapi.

Utifrån verksamhetens administrativa och organisatoriska behov

Sextioåtta procent av arbetsterapeuterna fick fortbildning riktad mot administrativa och organisatoriska behov i verksamheten, exempelvis om rutiner, system, lagar och förordningar. Av dessa så deltog hälften, 50 procent, i kurser/konferenser i en halv till en hel dag. Arbetsgivaren ersatte till största delen alla utgifter som uppstod i samband med fortbildningen.

Tabell 24. Omfattning av kurs och konferens utifrån verksamhetens administrativa och organisatoriska behov fördelat på arbetsgivare i procent

	Kommun	Region	Stat	Privat	Totalt
0,5 – 1 dag	49	50	46	57	50
2-3 dagar	38	37	30	34	37
4-5 dagar	9	8	17	3	8
>5dagar	4	5	7	6	5

Tabell 25. Vem som står för ekonomisk ersättning vid fortbildning utifrån verksamhetens administrativa och organisatoriska behov, andel i procent

Typ av ersättning	Arbetsgivaren	Annan finansiär	Av mig själv	Blandat	Ej aktuellt
Förlorad arbetsinkomst	85	0	0	0	15
Avgifter	65	2	0	0	33
Resekostnader	56	3	6	1	34
Boendekostnader/övernattning	31	1	3	1	64
Litteraturkostnader	26	1	2	2	69

Jämfört med de andra arbetsgivarna, stod arbetsterapeuter som var anställda i kommunerna och hos privata företag i större utsträckning för resekostnaderna själva. I privata företag betalade 17 procent av arbetsterapeuterna själva sina resor och i kommunerna var det åtta procent som gjorde det. I regionerna var det fyra procent och hos staten var det noll procent som själva betalade resekostnaderna. Skillnaderna är statistiskt signifikanta ($p=.000$).

Arbetsterapi

Trettiosju procent av arbetsterapeuterna hade fått fortbildning i arbetsterapi. Av dessa uppgav 46 procent att omfattningen varit totalt varit 2-3 dagar under året. Jämfört med de andra arbetsgivarna, fick arbetsterapeuter som var anställda i kommunerna fortbildning i arbetsterapi i minst omfattning, 50 procent av de svarande gick fortbildning 1/2 – 1 dag. Skillnaden mellan kommunerna och de andra arbetsgivarna är statistiskt säkerställd, ($p=.000$).

Tabell 26. Omfattning av kurs och konferens i arbetsterapi fördelat på arbetsgivare, andel i procent

	Kommun	Region	Stat	Privat	Totalt
0,5 – 1 dag	54	33	42	41	41
2-3 dagar	39	50	42	44	46
4-5 dagar	6	11	5	8	9
>5dagar	1	6	11	7	4

När det var aktuellt, ersatte arbetsgivarna till största delen kostnaderna i samband med fortbildning. Resekostnader var den kostnad som arbetsterapeuterna betalade själv i störst utsträckning, 8 procent gjorde det.

Tabell 27. Vem som står för ekonomisk ersättning vid fortbildning i arbetsterapi, andel i procent

Typ av ersättning	Arbetsgivaren	Annan finansiär	Av mig själv	Blandat	Ej aktuellt
Förlorad arbetsinkomst	89	1	1	1	8
Avgifter	74	3	2	1	20
Resekostnader	64	2	8	1	25
Boendekostnader/övernattning	38	2	5	1	54
Litteraturkostnader	30	2	3	1	63

Jämfört med andra arbetsgivare så finansierade arbetsterapeuterna hos privata arbetsgivare sina resor i större utsträckning själva eller blandat, 23 respektive 25 procent. För de övriga arbetsgivarna var andelen som betalade resan själv eller finansierade resan blandat enligt följande: Kommuner 9 respektive 1 procent; Regioner 5 respektive 0 procent; Stat 0 respektive 0 procent. Skillnaden är statistiskt säkerställd, ($p=.000$).

Kommunala arbetsgivare hade största andelen fortbildning där kostnader för övernattning och litteratur inte var aktuellt, 54 respektive 63 procent, vilket troligen beror på att det i kommunerna var vanligast med fortbildning 1/2-1 dag.

Andra ämnen

Femtiosju procent deltog i fortbildning i annat ämne, för de allra flesta av dessa omfattade fortbildningen 1/2-1 dag eller 2-3 dagar, andelen var 40 procent för båda. Statligt anställda arbetsterapeuter deltog i störst utsträckning i fortbildning som varade 2-3 dagar. Skillnaden mellan staten och de andra arbetsgivarna är statistiskt säkerställd, ($p=.018$).

Tabell 28. Omfattning av kurs och konferens i andra ämnen fördelat på arbetsgivare, andel i procent

	Kommun	Region	Stat	Privat	Totalt
0,5 – 1 dag	43	37	27	41	40
2-3 dagar	40	39	50	39	40
4-5 dagar	9	13	19	10	11
>5dagar	8	11	4	10	9

Arbetsgivaren stod till allra största delen även för fortbildning i andra ämnen och för de utgifter som fortbildningen medförde.

Tabell 29. Vem som står för ekonomisk ersättning vid fortbildning i andra ämnen, andel i procent

Typ av ersättning	Arbetsgivaren	Annan finansiär	Av mig själv	Blandat	Ej aktuellt
Förlorad arbetsinkomst	85	2	2	1	10
Avgifter	67	4	2	1	26
Resekostnader	56	3	6	1	34
Boendekostnader/övernattning	32	3	3	1	61
Litteraturkostnader	25	3	3	1	68

Nöjdhet med fortbildning under 2019

Andelen som var nöjda med sin fortbildning var 22 procent, andelen som var nöjda i mindre utsträckning eller inte alls nöjda var 41 procent och andelen som var nöjda i stor eller mycket stor utsträckning var 37 procent.

Regionalt anställda arbetsterapeuter var mest nöjda med fortbildningen under 2019, $M=4,23$; $Md=4$ och statligt anställda var mest missnöjda $M=2,88$; $Md=4$.

Kommunalt anställda var också mindre nöjda $M= 3,57$; $Md=4$ än regionalt anställda. Skillnaden är statistiskt säkerställd ($p=.000$.) För privat anställda var $M=3,75$ och $Md=4$.

Tabell 31. Nöjdhet med fortbildning under 2019 fördelat på arbetsgivare, andel i procent

	Kommun	Region	Stat	Privat	Egen- företagare	Totalt
Inte alls	13	8	22	11	0	11
2	16	9	21	12	7	13
3	18	14	21	20	7	17
4	22	21	23	23	27	22
5	17	22	9	20	20	19
6	10	17	3	9	7	12
I mycket stor utsträckning	4	9	1	5	33	6

Egenföretagare var till största delen nöjda i stor eller mycket stor utsträckning med fortbildningen under 2019 $M=5,13$; $Md=5$. Egenföretagare var inte inkluderade i beräkning av skillnader på grund av att gruppen hade för liten storlek.

Jämförelser över tid

Jämförelse över tid visar inte på att förändringar skett, sett över 10 år har andelen som är nöjda eller nöjda i stor utsträckning med fortbildningen.

Tabell 32. Nöjdhet med fortbildning, förändring över tid, andel i procent

Nöjdhet med fortbildning, förändring över tid			
	-	Nöjd	+
2019	40	22	38
2013	42	24	34
2009	39	20	41

Jämförelser över tid fördelat på arbetsgivare visar att andelen missnöjda har ökat bland statligt anställda mellan 2009 och 2019. Arbetsterapeuter anställda i kommunerna har under en 10-årsperiod haft största andelen som inte är nöjda med sin fortbildning.

Tabell 33. Nöjdhet med fortbildning, förändring över tid fördelat på arbetsgivare i procent

Nöjdhet med fortbildning, förändring över tid									
	2019			2013			2009		
	-	Nöjd	+	-	Nöjd	+	-	Nöjd	+
Kommun	48	23	31	48	22	30	42	21	36
Region	32	21	47	37	27	35	38	19	43
Stat	64	23	13	39	24	37	34	20	46
Privat	43	23	34	54	19	27	36	24	39

Fortbildning i relation till professions- och legitimationsansvaret

Totalt, ansåg 45 procent av arbetsterapeuterna att de hade fått den fortbildning som behövdes för att upprätthålla sin kompetens i relation till sitt professions- och legitimationsansvar. En fjärdedel, 25 procent svarade varken-eller (svarsalternativ 4) och 30 procent ansåg att de inte hade fått den fortbildning som behövts.

Arbetsterapeuter anställda i regionen ansåg i störst utsträckning att de fått den fortbildning som behövdes, 54 procent, medan den största andelen arbetsterapeuter som inte alls eller i liten utsträckning fått den fortbildning som behövdes var anställda i staten. Kommunalt anställda arbetsterapeuter var mest polariserade, 37 procent uppgav att de inte alls eller i liten utsträckning fått den fortbildning som behövdes och lika stor andel uppgav att de fått fortbildning den fortbildning som behövdes i stor eller mycket stor utsträckning. Skillnaden är statistiskt säkerställd, ($p=.000$). Medianen och medelvärde för kommunerna var $Md=4$ och $M=3,94$; för regionerna $Md=5$ och $M= 4,49$; för staten $Md=4$ och $M=3,38$; privata företag $Md 4$ och $M=4,03$.

Egenföretagare är inte medtagna i signifikansberäkningen på grund av att det är en för liten grupp.

Tabell 34. Upplevd nöjdhet med fortbildning i relation till legitimations- och professionsansvaret fördelat på arbetsgivare i procent.

	Kommun	Region	Stat	Privat	Egen- företagare	Totalt
Inte alls	6	4	14	7	0	5
2	11	6	19	10	0	9
3	20	13	16	16	7	16
4	26	23	23	28	26	25
5	23	28	21	23	20	25
6	10	19	7	11	20	14
I mycket stor utsträckning	4	7	0	5	27	6
Median	4	5	4	4		

Planiavägen 13 • Box 760
131 24 Nacka • 08-507 488 00
kansli@arbetsterapeuterna.se
arbetsterapeuterna.se